

bóden kunnen niet zonder (desnoods [stiltzweigende] toestemming van den huisvader voor diens rekening van de hulp van den arts gebruik maken. Is de arts van die toestemming niet zeker, dan doet hij goed, al is het telefonisch, zich van die toestemming te vergewissen, tenzij de hulp dringend noodig is, in welk geval hij, door het vervullen van een *beroeps*plicht, tevens een *rechts*plicht voor den huisvader vervult, waarvoor deze aansprakelijk is.

In het geval dat de man, hoewel schijnbaar in goeden doen, zonder middelen is, terwijl de vrouw niet onbemiddeld is, is de vrouw aansprakelijk, indien zij althans bekend is met den geldelijken toestand van haar man en deze toestand niet eerst na het inroepen van de behandeling is ingetreden. De huisvader heeft het recht, voordat hij betaalt, te verlangen, dat de arts hem mededeelt, welke diensten hij heeft verricht en wie van de huisgenooten die diensten heeft noodig gehad. Verzetten de eischen van het beroepsgeheim zich daartegen, en zeker indien de patiënt geheimhouding van zijn ziekte heeft opgelegd, dan zij de arts zich bewust, dat hij van den huisvader niets kan vorderen, en heeft hij toe te zien, dat de geheimzinnige lijder hem zelf honoreere.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

ONZE MAATSCHAPPIJ.

Sedert 1 Januari 1919 bevat dit *Tijdschrift* 49 ingezonden stukken over „onze Maatschappij”, waarin men nu eens den raad geeft de specialisten in de Maatschappij te houden, dan weer meent, dat zij er buiten geplaatst moeten worden; alsof het een zet op het schaakbord betreft, maar vaak dan een zet gespeeld door een speler, die de theorie van het spel niet kent. Ik zou er niet aan denken het aantal ingezonden stukken nog met één te vermeerderen, indien niet de heeren P. C. DIJKGRAAF c. s. in n°. 15 van dit *Tijdschrift* de discussie over een nieuw punt geopend hadden. Op dit nieuwe punt: *De specialisten zijn het onderling niet eens*, ter sprake gebracht in het stuk: dr. BRONGERSMA en de Maatschappij wil ik gaarne wat meer licht laten schijnen.

Vóór Mei 1918 kon men de specialisten-leden der Maatschappij in 2 groepen verdeelen: 1°. specialisten, die een vakactie geheel buiten de Maatschappij wilden voeren; 2°. specialisten, die leden der Maatschappij wilden blijven en hun vakactie in en door de Maatschappij gevoerd wenschten te zien. De eerste groep werd voornl. gevormd door een aantal te 's-Gravenhage gevestigde specialisten, tot de tweede groep behoorden o. a. BRONGERSMA en ondergeteekende.

Toen in de bekende maand Mei de bekende voorstellen op de bekende wijze verworpen werden en men terecht meende, dat er in de Maatschappij geen plaats zou zijn voor het behartigen der vakbelangen van specialisten, had er een verschuiving plaats: vele specialisten, die tot de 2de groep behoord hadden, gingen naar de 1ste groep over. Velen deden dit na ernstige overweging, met leedwezen, noodgedwongen. Nagenoeg alle specialisten te Amsterdam en te Rotterdam voegden zich bij groep I; ook BRONGERSMA, die gedurende 4 jaar veel moeite had gedaan een goede regeling in de Maatschappij te verkrijgen. In 's-Gravenhage echter bleef de verdeling ongeveer zóó, als zij vóór Mei 1918 was; van eensgezindheid was dáár geen sprake. Behalve dat bleek, dat niet te rekenen viel op een groot deel der Haagsche specialisten, verklaarden de specialisten, die in kleinere plaatsen gevestigd zijn, dat zij de Maatschappij niet wenschten of niet konden verlaten en dit was een eerste vereischte, wilde men tot een krachtige organisatie *buiten* de Maatschappij geraken.

In Juli 1918 werd door de algemeene vergadering de motie Rotterdam aangenomen en kort daarop werd de December-vergadering in het uitzicht gesteld, op welke vergadering opnieuw voorstellen in behandeling zouden komen. Is het nu niet consequent, dat iemand, die na ernstige overweging, met leedwezen doch noodgedwongen van groep I naar groep II verplaatst is, die bemerkt, dat een organisatie buiten de Maatschappij nog zoo glad niet gaan zal, met belangstelling van die nieuwe voorstellen kennis nam?

Zeker, dat is volkomen consequent en van hen, die de belangen der specialisten in de Maatschappij te behartigen hebben, *was het de plicht* zulks te doen. Het was de plicht der C. V. de hoofdbestuursvoorstellen te bestudeeren en zij deed *lofwaardig haar plicht* door zelf met voorstellen te komen, toen haar bleek, dat de voorstellen van het hoofdbestuur niet goed te amendeeren waren. Vele specialisten, die volkomen bereid waren de Maatschappij te verlaten, omdat zij er toe gedwongen waren, zullen de C. V. *oprecht dankbaar zijn*, dat zij het hun mogelijk gemaakt heeft in de Maatschappij te blijven. De toewijding en het geduld door de C. V., en dus ook door haar voorzitter, BRONGERSMA, getoond, zijn zeker *merkwaardig*.

Niet ingenomen met het werk der C. V. en met den uitslag daarvan zijn — zooals van zelf spreekt — diè specialisten, welke oorspronkelijk de iste groep vormden, die altijd, ook vóór Mei 1918, hun vakactie buiten de Maatschappij wilden voeren. Ik eerbiedig de meening dezer collegae, maar ik heb geen eerbied voor de wijze, waarop de heeren DIJKGRAAF c. s. de „merkwaardigheid,, van BRONGERSMA in het licht stellen. In het oog der heeren DIJKGRAAF c. s. is de C. V. slechts BRONGERSMA en het bestuur der A. S. V. slechts BRONGERSMA! De twee andere leden der C. V. en de 4 andere bestuursleden der A. S. V. bestaan voor de heeren DIJKGRAAF c. s. niet. Dit zal wel op een vergissing en niet op een gewilde onbeleefdheid der heeren berusten, maar toch acht ik het gewenscht te verklaren, dat alle bestuursleden der A. S. V. zich gelijkelijk aansprakelijk achten voor de voorstellen, die van dit bestuur uitgaan en uitgegaan zijn. Ik ben overtuigd, dat voor de leden der C. V. hetzelfde geldt.

Wat betreft het instandhouden der (zijn!) A. S. V., verwijs ik de heeren naar het „Kort verslag van de vergadering van het hoofdbestuur op 15 en 16 Maart 1919”, in dit *Tijdschrift*, bldz. 1166, punt V, 3. Er wordt aan gewerkt, zooals daaruit blijkt en zooals ik trouwens een der inzenders reeds eerder per brief medegedeeld heb.

Het kan zeker op den lezer wel een „merkwaardigen” indruk maken, dat de wet-TALMA voor tegenovergestelde doeleinden werd aangehaald. Ook in de algemeene vergadering der A. N. V. v. M. S. is dit, zooals de heeren DIJKGRAAF c. s. bekend is, ter sprake gekomen en door BRONGERSMA uiteengezet. Het doet m. i. zóó weinig ter zake, dat ik er hier geen plaatsruimte voor durf vragen. Het is hier niet te doen om feitjes, maar om groote lijnen.

Wanneer de statutenwijzigingen goedgekeurd en in werking zijn, wanneer het nieuwe hoofdbestuur verkozen is, wanneer de reglementswijzigingen toegepast kunnen worden, d. w. z. wanneer de aangenomen voorstellen der C. V. in werking zijn, dan zal m. i. de Nederl. Maatschappij tot bevordering der geneeskunst een tijdperk van bloei tegemoet gaan, dan zullen ook on- en minvermogene zieken de voordeelen kunnen genieten van specialistische geneeskundige behandeling!

Amsterdam, 17 April 1919.

CH. BLES.

DR. BRONGERSMA EN DE MAATSCHAPPIJ.

Tot nu toe heb ik mij onthouden van het beantwoorden van aanvallen naar aanleiding van mijn beschouwingen over: *de toekomst van de maatschappij* tegen mijn persoon gericht, in de overtuiging, dat de belangen onzer Maatschappij het best worden gediend, als wij het voorbeeld door KOUWER gegeven, een zakelijken strijd tot een strijd om personen te verlagen, niet navolgen. De aanval van DIJKGRAAF c. s. dwingt mij tot mijn leedwezen van dezen stelregel af te wijken, daar de wijze van inkleeding en de talrijke aanhalingen, waarmede deze aanval is doorspekt, den indruk zouden geven van juist en onweerlegbaar te zijn, indien ik het zwijgen er toe deed. De beschuldigingen tegen mij ingebracht laten zich in een viertal punten samenvatten, welke ik achtereenvolgens zal bespreken.

10. De *schijnbare* tegenstelling, die er bestaat tusschen mijn poging, na het besluit der buitengewone vergadering der Maatschappij in 1918, de specialisten tot uittreden uit de Maatschappij te bewegen en mijn niet minder krachtige poging in October 1918